

50 år med barnehage

Barnehagane i Florø fyller 50 år, og Firdaposten startar i dag ein artikkelserie som viser den rivande utviklinga som har vore sidan Hans Erik Stenseth fekk plass i første kullet til Nøjarhaugen og fram til privateableringa av Sørstrand Maritime barnehage.

Side 12-15

Barnehagen midt i by'n

Etter snart 40 års drift er Nepjarhaugen den store kontinuitetsberaren i barnehagehistoria til Flora. Men tradisjonane står ikkje i vegen for å tenke nye og spennande tankar.

SVEND ARNE VEE
svend@fridaposten.no

- Unna veg, her kjem vil ropar små og store, og kastar seg utfor akebakken på gnistrande vinterføre i fire minus. Med hovudet først, beina i veret og til ville hyl, fyk dei parkdresskleddede ned bakken i ei herleg samre.

- Nett slik det skal vere, at dei vaksne ikkje berreassar på og avgrensar lek, men deltek saman med ungene, humrar styrar Kari Berge.

- Kem e' du? Ka heite du? Tek du bilde? Og kva skal du her hos oss, spør dei små. Svaret har dei ikkje tid å vente på. Dei må opp att på ny skilur. Byens eldste barnehage har kanskje ikkje det største uterommet. Men dei har i alle fall perfekt akebakke!

Husmorlaget satsa

Då Nepjarhaugen stod ferdig i 1970, hadde Floro Husmorlag investert 187.376 kroner - og åttiseks øre. Med utgangspunkt i ei gammal brakke kommunen hadde brukt i samband med byens hundreårsjubileum, gjekk dei driftige lagskvinnene i gang. Sigrun Melvær var den sjølvskrivne styraren, og med berre ei fast tilsett (Kari Nystrom) og Grethe Sjøfteland som ulona assistent, starta dei byens første barnehage. Driftsbudsjettet for eit heilt år var på 47.176 kroner, der halvparten var foreldrebetaling. Resten kom som kommune- og statsstøtte.

- Relativt sett var det dyrt å ha born i barnehage den gongen, meiner Berge, som sjølv hugsar debatten frå 1980-talet:

- Eg hadde sjølv to born i barnehage sjølv på den tida. Det kosta 3500 kroner månaden, mykje pengar den gongen. Og det blei kritisk hevda at barnehagar berre var for folk med god økonomi, eit tilbod som skapte forskjellar. Det har heldigvis endra seg, seier styraren.

Fargerikt

I dag har Nepjarhaugen markert seg som ein barnehage med sterkt fokus på minoritetspråklege born. Med eigen fleirspråkleg medarbeidar og med 30 prosent ungar med utanlandsk opphav, har barnehagen blitt både fargerik og spennande. Kanskje ikkje så rart at dei to avdelingane på huset heiter Solstrålen og Regnbogen?

- Vi har hatt mange spennande utfordringar dei siste åra. Vi tok over barneparken i 2008, vi fekk på plass avdeling for born mellom null og tre år, og vi har blitt barnehagen for folk i øyane etter kvart som fleire samfunn der har mista tilboda sine. Eg føler vi har lukkast godt og vakse med utfordringane, seier Kari.

Akinga er over. Det er tid for innetid og «nedgiring» mot kvilestunda klokka 12. Innomhus ventar også ei bursdagsfeiring, men først er det tårnbygging og modellering - og sjølv sagt litt mat.

NEPJARHAUGEN BARNEHAGE

■ Bygt og drifta av Floro Husmorlag frå februar 1970. Floro sin aller første barnehage. Overteken av kommunen i 1975.

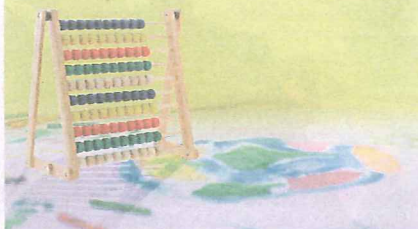
■ Husar born frå Kanalen i aust til øyane i vest. Den mest sentrumsnære barnehagen i kommunen, lokalisert mellom Skudalen og Markegata, tett opp til der barneparken låg.

■ Har i dag 37 born på to avdelingar, drifta av 11 tilsette fordelte på 6,7 faste årsverk, samt lærlingstilling i 60 prosent og fulltidstilsett tospråkleg medarbeidar.

■ Styrar: Kari Berge

■ Visjonen er å vere «ein tradisjonsrik og fleirkulturell barnehage».

■ Kwart tredje av borna i Nepjarhaugen er minoritetspråklege.

TÅRNKOLLAPS: Slik såg tårnet til Charlotte Wiik ut, sekundær for fotografen fekk det i hovudet.

Til liks med eldre barnehagebygg har heller ikkje Nepjarhaugen meir plass enn dei treng. Men inne rår heimkoseleg stemning, ungene stabbar rundt i strøpebukksene, fullt opptekne med sitt. Og inne som ute: Dei vaksne leikar med.

- I ein periode sleit vi litt med samansetjinga av bemanninga. Vi var for mange i same alder og med same tankegods. I dag har vi tilsette med litt ulik bakgrunn og eit aldersspenn frå 20 til 66 år. Det er heilt perfekt, og eg er svært godt nøgd med «gjengen» vår, seier Berge, som likevel har eit hjertesukk.

Manglar karane

- Vi er 11 damer. Saknet av mannlege førskulelærarar er stort også hos oss. No er vi så heldige at vi har ein eritreisk mann på språkutplassering. Han er så populær at vi andre nesten kjem i bakleksa, ler leiaren.

- Du har sett fleire generasjonar småborn kome og gå. Har borna forandra seg like mykje som barnehagane?

- På sett og vis. Ungane i dag er langt meir nysgjerrige, slik du sjølv opplevde då du kom. Dei spør og grev og undrar seg. At dei søljer så mykje informasjon, håpar eg vi bidreg til. Vi vaksne skal ikkje «styre» og alltid ha alle fasitane, anten det er førskulelærarar eller foreldre. Vi skal søke kunnskap saman med borna. Det er kanskje den største forandringa, meiner Kari Berge.

Nye ansikt. Nye læreplanar. Nye utfordringar. Og sjølv sagt nye ungar. Ein barnehage er eit samfunn i konstant forandring. Men difor blir det og viktig å halde fast i noko av det tradisjonsbundne.

- Vi framførte nettopp julespelet vårt. Det er høgt elska, og har gått uforandra sidan starten i 1971, med dei originale kullissane og kostyma intakt. Det same gjeld jonsokbrureparet og opptoget vårt, som vi har hatt utan opphald sidan 1974. Slik er viktig, seier Kari, som også har ein annan kjepphest:

- Bryt kjønnsrollene

- Likestillingsspørsmålet står sterkt hos meg. Det er viktig å tilby jenter og gutar same moglegheiter, gjennom å sleppe gutane til på såkalla jenteaktivitetar og omvendt. Vi må ikkje reproducere dei fastlagte kjønnsrollene, heller stimulere til det motsette.

Inne på styrarkontoret blar vi i gamle permar. Vi finn Årsmeldinga og rekneskapa frå oppstartsåret 1970: «Utgifter til julefest, kr. 95,-. Vaskemidler kr. 741,-. Årlig arbeidsgiveravgift kr. 5772». Og dugnadsånda var sterk, den gongen som no: «Vedr. gaver og dugnad: Beiset og malt hus. Malt bruskarer. Fått 2 høvelbenker. Og et bilvrak.»

«Dagens ungar er nysgjerrige og spør langt meir enn før. Vi prøver å undre oss i lag med dei, heller enn å servere fasitar.»

Styrar i Nepjarhaugen, Kari Berge

1986:

Dalvegen barnehage opnar i eit gammalt hybelhus, etter massivt press frå brukarar på venteliste.

1987:

Myrsnipa heildagsbarnehage opnar på Krokane, i Moelvenbrakker, etter nytt hastedtak for å ta unna lange ventelister.

1988:

Havreneset opnar med fire avdelingar

1989:

Sogn og Fjordane er tredje beste fylke i landet på barnehagedekning, med 44 prosent, ti prosent over landssnittet. Sogn og Fjordane får barnehage nr. 172. Talet har auka med 100 dei siste ni åra.

1990:

Dei kommunale driftsutgiftene til florobarnehagane passerer 17 millionar, ein auke på 16 mill. på ti år. Drifta sprekk samla for første gong med nesten ein million kroner.

1991:

Stortinget vedtek målsetjing om bygging av 15.000 nye barnehageplassar.

LØYPEEEI: Foremiddag betyr utetid for ungene i byens eldste barnehage. Håkon Karstensen Indrehus og Mats Solheim Kvammen akar heilt framme. Mikhail Ivanovich, Kisanth Kamalanathan og Terese Frøyen akar saman (til venstre). Abisha Viithiyananthan og Sivarani Karunakaran køyrer også tospenn. Bak dei: Casper Berntsen og Yazan M.B. Arafat. Heilt bak står Anna Dorfman Dyrli. Alle foto Svend Arne Vee

FRÅ OPNINGA: Spente små på ein høgtidleg dag. 22.februar 1970 opna Nepjarhaugen barnehage. Frå v. første bord: Øyvind Alsaker, Astrid Alsaker, Per Nystrøm, Leni Olsen, Hans Erik Stenseth. Bak: Ernst Kvellestad, Kurt Robert Gill, Ørjan Bakke, Rune Rishovd, Jan Harry Hamreba, Ellen Marie Halsøy, Jan Tore Kvellestad, Britt Støya Noto, Hans Jørgen Solheim og Olav Sigurd Nybo. «Tantene» er Sigrun Melvær og Kari Nystrøm.

PUST I BAKKEN: Jemesa Premraj tek ein velfortent lunsjpause. Snart ventar kvilestunda. Bak henne: Charlotte Wiik.

ØYI SKLIA: Mats Solheim Kvammen tek fart i sklia og kosar seg i ekte vinterver på uteområdet til Nepjarhaugen. I bakgrunnen f.v. Lene Rongsø, Erika Støylen Amundsen og Martine Eikefjord Book.

1996:

Stortinget vedtek ny lære/rammeplan for barnehagane.

2005:

Nye Krokane barnehage står ferdig.

2006:

Ny rammeplan for norske barnehagar. Pedagogisk innhald står stadig sterkare.

2009:

Den private aktøren Trygge Barnehager opnar Sorstrand maritime barnehage.

2010:

Til hausten frigjer nye skulelevar ca 145 nye barnehageplassar. Totalt finst det rundt 660 born i Flora kommune som går i barnehage.

Kjelder: Barnehageøkonomi i Flora kommune (1991), Nepjarhaugen barnehage sitt arkiv, «Barnehagen erobrar Sogn og Fjordane»/Svein Ole Sataøen.